

MÍSTNÍ POPLATEK ZA ODKLÁDÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU Z NEMOVITÉ VĚCI

Novela právní úpravy odstraňuje dvojkolejnost a poplatek za komunální odpad bude nově upraven pouze v zákoně o místních poplatcích.

Právní úpravu tohoto poplatku obsahuje ustanovení **§ 10i – § 10n** zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“).

Poplatek je založen:

1. na **skutečném množství vyprodukovaného odpadu**, který byl odložen do soustředovacích nádob nebo na určená místa, případně
2. na **kapacitě soustředovacích prostředků** objednaných na poplatkové období.

K pojmu **soustředovací nádoba** – pojem vychází z obsahu pojmu „soustředování“ zakotveném v zákoně o odpadech (s ohledem na obsah pojmu „sběr“ v tomto novém zákoně bylo **upuštěno od pojmu „sběrná nádoba“**, který byl dosud užíván).

Poplatku podléhá odkládání komunálního odpadu do k tomu určených soustředovacích nádob nebo na určená místa a poplatníkem jsou zejména osoby, které v obci skutečně bydlí a produkují v ní odpad. Tento poplatek je možné zavést ve dvou základních režimech:

- 1) **poplatek za množství (hmotnost nebo objem) vyprodukovaného odpadu, nebo**
- 2) **poplatek z objednané kapacity soustředovacích prostředků**

ad 1) poplatek za množství

Obec musí disponovat prostředky, které umožní množství odpadu prokazatelně změřit.
Zavede-li obec poplatek odvozený

- **od hmotnosti** odloženého odpadu, může využít např. kukavozy, které identifikují konkrétní soustředovací nádobu a před jejím vyprázdněním ji zvažují.
- **od objemu** odloženého odpadu, by stačila i evidence, ve které by bylo evidováno, zda byla konkrétní soustředovací nádoba o známém objemu při svážce odpadu vyprázdněna.

ad 2) poplatek z objednané kapacity soustředovacích prostředků – u tohoto poplatku by obec NEMUSELY měnit nyní zavedený a funkční systém nakládání s odpadem

Poplatek v tomto režimu vychází z objednané kapacity soustředovacích prostředků na dané období, tedy z předpokládaného množství odpadu, které bude v tomto období odloženo, a jehož odvoz bude muset být zajištěn. Obcím je ponechána volnost ve způsobu realizace objednané kapacity soustředovacích prostředků. Může se použít jednak součin objemu přidělené soustředovací nádoby a počtu jejich vyprázdnění za poplatkové období, nebo celkový objem přidělených pytlů na odpad.

Poplatek se vztahuje ke konkrétní nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci. Platí se za každou nemovitou věc, ve které má poplatník bydliště, případně za každou nemovitou věc, ve které nikdo nemá bydliště a kterou poplatník vlastní.

Subjekt poplatku - § 10i zákona o místních poplatcích

Poplatníkem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je

- a) fyzická osoba, která má v nemovité věci bydliště, nebo
- b) vlastník nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba.

Jde rovněž o nemovitou věc, zahrnující byt nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce, která poplatek zavedla.

Fyzická osoba má BYDLIŠTĚ v místě, kde se zdržuje s úmyslem žít tam s výhradou změny okolností trvale, a pokud takové místo není, pak má bydliště v místě, kde žije, kde má majetek, popřípadě místo, kde měla bydliště naposledy (pojem bydliště upravuje *ust. § 80 občanského zákoníku*.)

Pokud v předmětné nemovitosti nemá bydliště žádná fyzická osoba, poplatníkem je vlastník této nemovité věci, (fyzická i právnická osoba), ale rovněž svěřenský fond a další fondy, na které lze uplatnit právní fikci vlastnictví.

Předmět poplatku - § 10j zákona o místních poplatcích

Odkládání směsného komunálního odpadu z jednotlivé nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, která se nachází na území obce. Odkládáním odpadu z předmětné nemovité věci se rozumí odkládání odpadu, který vznikl v této nemovité věci nebo v souvislosti s ní, a který je odkládán do soustředovacích nádob nebo na místa k tomu určená.

Základ poplatku - § 10k zákona o místních poplatcích

Obec při zavádění tohoto poplatku musí stanovit, zda základ poplatku bude vycházet z

- a) hmotnosti komunálního odpadu, odloženého z nemovité věci (**hmotnostní základ**) v kg na poplatníka
- b) objemu komunálního odpadu, odloženého z nemovité věci (**objemový základ**) v litrech na poplatníka, nebo
- c) objednané kapacity soustředovacích prostředků na odpad pro nemovitou věc v litrech na poplatníka (**kapacitní základ**)

Obec může určit minimální základ dílčího poplatku, který činí nejvýše

- 10 kg, je-li základem hmotnost opadu
- 60 litrů, je-li základem objem odpadu nebo kapacita soustředovacích prostředků

Důvodem je nejen omezit nežádoucí likvidaci komunálního odpadu konkrétními poplatníky (např. spalováním nebo prostřednictvím černých skládek), ale zamezit obcím určit minimální hodnotu dílčího základu např. vyšší, než je průměrné množství produkce komunálního odpadu na občana.

Obec může zvolit pouze jeden typ základu pro celé území obce a pro celé poplatkové období, tedy kalendářní rok.

Dílčí základ poplatku se určuje na měsíční bázi, v každém měsíci se dílčí základ určí tak, že se hmotnost, objem či kapacita rozdělí mezi počet poplatníků, kteří v nemovité věci měli bydliště. Pokud v nemovité věci nemá bydliště žádná fyzická osoba, poplatníkem je vlastník této nemovité věci, případně na vlastníka celá hmotnost, celý objem nebo celá objednaná kapacita za dané dílčí období.

Sazba poplatku - § 10l zákona o místních poplatcích

Sazba poplatku je uvedena pro jednotlivé dílčí základy, odpovídá tedy sazbě za dílčí období, kterým je kalendářní měsíc.

Sazba poplatku nejvýše

- **hmotnostní základ – 6 Kč za kg**
- **objemový a kapacitní základ – 1 Kč za 1 litr**

Výpočet poplatku - § 10m zákona o místních poplatcích

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci vypočte

- jako součet dílčích poplatků za jednotlivá dílčí období, na jejichž konci
  - a) měl poplatník v nemovité věci bydliště, nebo
  - b) neměla v nemovité věci bydliště žádná fyzická osoba, je-li poplatníkem vlastní nemovité věci

Dílčí poplatek za dílčí období se vypočte

- **jako součin základu dílčího poplatku zaokrouhleného na celé kilogramy nebo litry nahoru a sazby pro tento základ.**

Plátce poplatku - § 10n zákona o místních poplatcích

Plátcem poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je:

- a) **společenství vlastníků jednotek, pokud pro dům vzniklo, nebo**
- b) **vlastní nemovité věci v ostatních případech**

Plátce poplatku je povinen vybrat poplatek od poplatníka.

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

Ustanovení § 10o – 10r zákona o místních poplatcích upravují souhrnně podrobnosti k oběma poplatkům za komunální odpad.

Poplatkové období a dílčí období - § 10o zákona o místních poplatcích

Poplatkovým obdobím je kalendářní rok. Dílčím obdobím je kalendářní měsíc. Obec obecně závaznou vyhláškou stanoví splatnost poplatku navázanou na poplatkové období. Dílčí období se zavádí pro případy, kdy dochází během poplatkového období ke změnám a má vliv na výši poplatku (přihlášení fyzické osoby, vznik nároku na osvobození, změna vlastnictví nemovité věci). Rozhodným je stav v posledním den posuzovaného dílčího období.

Solidární poplatková povinnost - § 10p zákona o místních poplatcích

Spoluvlastníci nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci jsou povinni plnit poplatkovou povinnost společně a nerozdílně. Tato solidární povinnost se uplatní u obou poplatků za komunální odpad v případě, že nemovitá věc á více spoluvlastníků.

Jednotky - § 10q zákona o místních poplatcích

Zákon stanovil, že ustanovení o nemovité věci se použijí obdobně i na jednotku, která je vymezena podle zákona o vlastnictví bytu, spolu s touto jednotkou spojeným podílem na společných částech domu, a pokud je s ní spojeno vlastnictví k pozemku, tak i spolu s podílem na tomto pozemku. Na jednotku podle zákona o vlastnictví bytů je tudíž nutné hledět jako na nemovitou věc.

Nemovitá věc vložená do fondu - § 10r zákona o místních poplatcích

Zákon stanovil právní fikci spočívající v tom, že za vlastníka nemovité věci se pro účely poplatků za komunální odpad hledí na svěřenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností, do nichž je nemovitá věc vložena.

SPRÁVA POPLATKŮ

Pro správu poplatků za komunální odpad se použijí stejně jako doposud ustanovení § 11 a násl. zákona o místních poplatcích

Vyměření poplatku - § 11 zákona o místních poplatcích

Nebudou-li poplatky zaplacený včas a ve správné výši

- **vyměří** správce poplatku poplatek platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem poplatníkovi,
- je-li povinen poplatek vybrat plátcе poplatku, správce poplatku mu **vyměří** poplatek platebním výměrem k přímé úhradě.

Přechod poplatkové povinnosti - § 12 zákona o místních poplatcích

Vznikne-li nedoplatek na poplatek poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo který je ke dni splatnosti omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění, přechází poplatková povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka. Zákonný zástupce nebo opatrovník má stejné procesní postavení jako poplatník.

Prominutí poplatku - § 16a zákona o místních poplatcích

Správce poplatku může prominout pouze poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, nikoliv poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Z důvodu vyloučení retroaktivity se stanovuje, že se v případě všech poplatkových povinností plynoucích z právní úpravy místního poplatku podle zrušeného ustanovení § 10b zákona o místních poplatcích, které vzniknou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, bude i nadále postupovat podle dosavadního znění zákona o místních poplatcích. Zrušené ustanovení § 10b bude tak pro povinnosti vzniklé před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona použitelný i nadále.

Výše uvedené platí obdobně o použitelnosti stávající právní úpravy i v případě obecně závazné vyhlášky, jíž byl předmětný místní poplatek zaveden.

Obcím se dále ponechává možnost zachovat pro poplatkové období roku 2021 stávající místní poplatek. Čímž se obci vytváří prostor pro zavedení a smluvní zajištění nových způsobů nakládání s komunálním odpadem podle nového zákona o odpadech a pro zajištění dostatečného financování tohoto nového systému některým z nových místních poplatků za komunální odpad. Příslušné obecně závazné vyhlášky by však měly být obcí vydány nejpozději do konce roku 2021.

Obec však není povinna uvedenou možnost využít a může zavést nové místní poplatky za komunální odpad již pro poplatkové období roku 2021.

Od 1. ledna 2022 již nebude možné vybírat poplatek „za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů“.

Možnost čtvrtá – nezpoplatňovat svoz odpadu vůbec; pak ale obec **MUSÍ POUŽÍT VLASTNÍ FINANČNÍ PROSTŘEDKY ZÍSKANÉ Z JINÝCH ZDROJŮ.**